

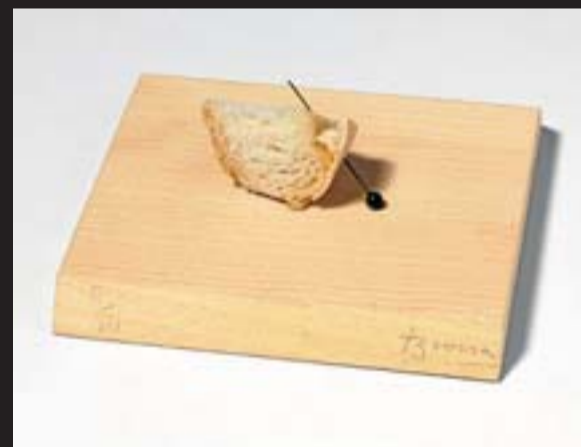
ART

Tot Brossa al M

La fundació del poeta diposita més de 60.000 obres d'art i documents al museu

Brossa guardava diversos gravats de Joan Miró com a reconeixement de la seva amistat. MACBA

L'artista va donar un contingut polític als objectes humils en obres com *Pa conjur*. MACBA

ara

El Macba s'ha convertit en la institució amb més obra de Joan Brossa (1919-1998) gràcies al dipòsit que hi ha fet la seva fundació. El museu estudiarà el seu llegat i el difondrà nacionalment i internacionalment.

ANTONI RIBAS TUR

BARCELONA. En l'obra de Joan Brossa, les fronteres entre la literatura i l'art sovint són molt fràgils. No feia diferències quan treballava en l'una o l'altre, i no es va estar de reciclar materials o de reelaborar-los en obres de diferents llengüatges. "Va fer servir retalls de premsa per fer poemes visuals, en va publicar en un llibre d'artista i també n'hem trobat en el disseny d'un cartell", comentava ahir Mela Dávila, la cap del Centre de Documentació del Macba. Tenia al davant una petita selecció de materials amb què es va presentar el dipòsit del llegat del poeta que la Fundació Joan Brossa i l'Ajuntament han fet al museu. El volum de materials és ingent: més

de 60.000 objectes, entre manuscrits, poemes visuals, poemes, guions de cinema, peces escèniques, llibres d'artista, traduccions, cartells, instal·lacions, obres d'artistes com Joan Miró, Antoni Tàpies, Joan Ponç, Albert Ràfols-Casamada, Erwin Bechtold, Perejaume i Jaume Xifra, joguines, jocs de màgia i altres objectes inclassificables. Hi ha, bromeja Dávila, "tones" de peces inèdites. Encara no s'han acabat de catalogar totes, però ara com ara ja se sap que hi ha prop de 150 poemes visuals, la mateixa quantitat de poemes objecte, 350 gravats i prop de 800 originals de les tècniques més diverses que han sortit a la llum per primera vegada.

"Amb Brossa es produeix una situació curiosa -assegura Dávila-. Se'l coneix d'una

manera molt fragmentada. Hi ha qui coneix la seva producció com a artista plàstic, però desconeix el seu vessant com a poeta o dramaturg. Ara podem donar una visió tridimensional de la seva trajectòria". Glòria Bordons, una de les màximes autoritats en l'obra del poeta, també es mostrava satisfeta amb la cessió: "Ara Brossa es podrà estudiar tal com era ell".

El Macba custodiarà, digitalitzarà -l'Ajuntament aportarà 300.000 euros per fer-ho- i difondrà el llegat d'un dels fundadors de Dau al Set durant un període renovable de 25 anys. "Aquest dipòsit ens permetrà escriure història", va afir-

mar ahir Bartomeu Marí, el director del Macba, que ja ha pensat com donar-li la benvinguda. En lloc d'organitzar una gran exposició de durada limitada, Marí ha decidit introduir en profunditat Brossa en el discurs de la col·lecció permanent -fins ara hi havia una trentena d'obres de l'artista- i li dedicarà la presentació que se'n farà la tardor del 2013. D'aquesta manera, es revisarà la seva empremta a l'art català contemporani. Se'l podrà veure al costat d'altres artistes internacionals com Marcel Broodthaers, Dieter Roth i Öyvind Fahlström amb els quals comparteix un esperit a la vegada juganer, crític, líric i políticament compromès.

Una nova etapa a la Fundació

"Brossa ens va deixar un gran patrimoni, però no ens va deixar diners", va dir el compositor Josep Maria Mestres Quadreny, president de la Fundació Joan Brossa, sobre la delicada situació que travessava la fundació. Després de mantenir una

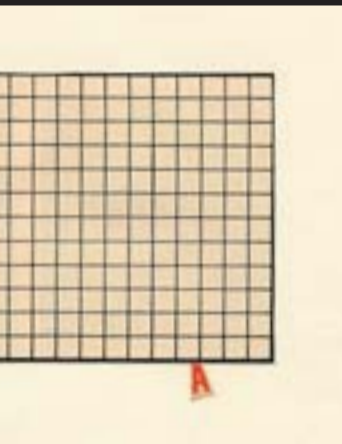
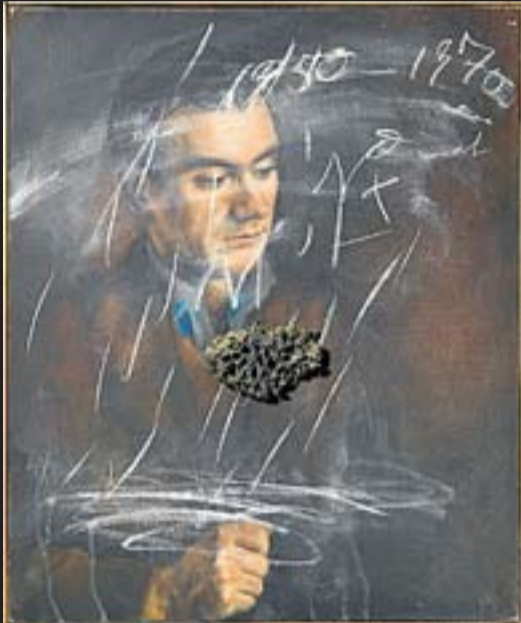

Fulletons brossians. MACBA

Macba

Tàpies va intervenir el retrat que havia fet a Brossa quan ja havia abandonat la pintura figurativa.

MACBA

El poema visual *Poema de l'alliberament*. MACBA

Essa amb peix juga amb la lletra i la imatge. MACBA

llarga conversa amb la seva vídua, Pepa Llopis, van decidir donar un nou rumb a l'entitat. "Malauradament, va morir poc després, abans que haguéssim pogut comunicar la decisió al patronat. Després d'haver portat els tractes amb el Macba a bon port, a partir d'ara la fundació inicia una nova etapa. "Ara que hem resolt la qüestió de la conservació i la catalogació dels fons, la fundació podrà començar a actuar", apunta Mestres. Ja està barrinant la creació d'un consell assessor –"els membres no cabrien en un patronat", va subratllar– format per artistes i amics de Brossa com Pere Portabella, Perejaume, Carles Santos i Frederic Amat per mantenir viu aquest llegat. A l'abril l'editorial Arola publicarà el primer volum del *Teatre complet*. Mestres Quadreny el vol tot publicat i traduït al castellà, l'anglès i el francès en 10 anys. I pel que fa a l'obra plàstica, a més del Macba, pròximament La Seca Espai Brossa acollirà una petita exposició permanent. —

Transversal
A Brossa no el preocupava gaire etiquetar les obres segons la disciplina

Còmplices
Va ser amic d'artistes com Joan Miró, Antoni Tàpies i Perejaume

ÒPERA

El Liceu estudia un ERO que compromet la temporada

La mesura podria fer tancar el teatre i cancel·lar òperes i ballets

Les constants retallades de les administracions públiques estan asfixiant el Liceu. La direcció estudia fer un ERO temporal que implicaria el tancament del teatre durant dos mesos i acomiadaments el 2012-13.

LAURA SERRA

BARCELONA. Al director general del Gran Teatre del Liceu, Joan Francesc Marco, els números no li quadren. Fa tot just un any la retallada de les aportacions públiques ja va obligar el teatre d'òpera català a anunciar uns ajustos extraordinaris per evitar pèrdues irreversibles i un expedient de regulació (ERO), fins a l'extrem que la sala va aturar l'activitat de manera inusual tot el mes de setembre.

Aquest 2012 hauran d'optar per mesures més dràstiques. En una reunió privada mantinguda amb els treballadors, Joan Francesc Marco va acceptar que la direcció s'estava plantejant mesures més dràstiques, que inclourien un ERO temporal de dos mesos que afectaria tota la plantilla dins d'aquesta temporada, mentre que els acomiadaments definitius s'aparcarien per a l'any següent i afectarien sobretot el cor i l'orquestra. L'abast de les mesures i el nombre de persones que es veurien afectades per aquesta operació encara es desconeix i, en part, dependrà de les renúncies que estiguin disposats a fer els treballadors –un exemple que han apuntat algunes fonts és el conveni que tenen els músics d'orquestra i que inclou condicions com la retribució de tot el conjunt encara que no toquin tots els intèrprets, o bé un caixet més alt quan es retransmet una òpera que no pas per tocar en directe.

Òpera i dansa, en perill

L'ERO temporal, que segons es va dir als treballadors compta ja amb el vistiplau de la conselleria de Treball, no té els períodes d'afectació concretats però sembla que s'aplicaria a partir del mes de març. Òbviament afectaria la programació, perquè podria comportar el tancament del teatre. Les obres damnificades serien títols tan atractius com el programa Zemlinsky (les dues òperes contemporànies *Una tragèdia florentina* i *El nan*), ja aquest mes d'abril; la dansa del Grupo Corpo i Les ballets de Monte-Carlo (maig i juny), i la producció de Robert Wilson de l'òpera de Claude Debussy *Pelléas i Mélisande*, prevista per a juny i juliol. Fins i tot el tancament de la temporada –*Aida*– es podria veure afectat si el teatre tanca durant els assajos i no es pot reprogramar l'horari. De la programació 2012-13 també caurien algunes previsions.

El Liceu ja ha anat ajustant la plantilla els últims anys, l'ha retalla-

llada en uns 50 treballadors i ara se situa vora els 400. Tot i això, no n'hi hauria prou per quadrar un pressupost que aquest 2011-12 és de 48,5 milions, una xifra que s'equipara a la de deu anys enrere. Previsiblement, l'any que ve encara serà més reduït, perquè el ministeri de Cultura tornarà a retallar un 10% el seu ajut –en global haurà estat un 30% en tres anys– i la retallada de la conselleria s'acostarà al 12%. Per això, segons fonts dels

en un 47,8%). Però els recursos provinents de taquillaatge, mecenatge i lloguer d'espais no ha tingut, ara per ara, l'augment desitjat, sinó tot el contrari. En els últims dos anys les aportacions privades han caigut vora el 30%.

"El Liceu ho està fent molt bé"

Des del coliseu de la Rambla, "ni es confirma ni es desmenteix" la notícia que va avançar ahir el diari *El Mundo*. Sobre la possibilitat d'anunciar un ERO i de reduir obligatòriament el nombre d'obres d'aquest curs, només van acceptar que la situació econòmica és límit: "El Liceu estudia quines accions s'han de prendre, però a hores d'ara no hi ha res decidit. La decisió no pot trigar gaire", afirmaven ahir des del teatre.

Però des de la conselleria de Cultura ho donen per fet i expliciten el seu suport a Marco: "El Liceu està fent molt bé de prendre les mesures que calgui per no deixar rèmores per als pròxims anys", deien ahir fonts del departament. La conselleria es veu incapaç de donar un cop de mà al Liceu per evitar el tràngol de tancar i acomiadar. —

Pla de xoc
La plantilla se situa vora els 400 treballadors i el 2012-13 se n'acomiarà un 10%

treballadors, s'estudiaria l'acomiadament d'un 10% més de personal el 2012-13.

Al febrer, la directora econòmica, Anna Serrano, ja va remarcar que hi havia "un canvi de model de gestió del teatre" perquè el Liceu s'hauria de finançar majoritàriament amb recursos propis (els ingressos institucionals s'han quedat

La programació del Liceu es podria veure afectada a partir de la primavera si tira endavant l'expedient de regulació. JOSEP RENALIAS